

ex. ř. vztahuje se na případ, že jmenování vnuceného správce a udělení zákazu spadá v jeden okamžik a že ihned následuje uvedení vnuceného správce ve správu nemovitosti (§ 109 ex. ř.), neboť to plyne ze souvislosti s předpisem §u 99 ex. ř., dle něhož se dlužník má zdržovati dispozice o výtěžcích exekuci postižených a nesmí se účastniti ve správě nemovitosti proti vůli správcově, což ovšem předpokládá uvedení správce ve správu nemovitosti. V čase vyrozumění dlužníka dle §u 99 ex. ř., t. j. dne 17. září 1924 nebylo zde ještě vnuceného správce, neboť vnucený správce byl uveden ve správu teprve 8. listopadu 1924, takže pohledávka tržové ceny za uhlí, která povstala v mezidobí od doručení záповědi do okamžiku zavedení vnuceného správce, dodáním uhlí z nemovitosti vytěženého straně žalované, není výtěžkem nemovitosti vnucenou správou stíženě, vždyť vznikla před uvedením vnuceného správce ve správu; pohledávka ta patří dlužníkovi, nespadá do výtěžků vnucené správy a lze na ni vésti exekuci, jako na každou jinou pohledávku dle §u 294 ex. ř. Stejně stanovisko zaujal již nejvyšší soud i v exekuční věci zapsaného společenstva s r. o. K. proti hnědouhelnému těžarstvu Bonifác o 954.115 Kč ve svém rozhodnutí ze dne 12. listopadu 1925, č. j. R I 910/25/1, čís. sb. 5454, kdež uvedl, že nic nepřekáželo stěžovateli, by nezabavil pohledávky, vzniklé mezi povolením vnucené správy a uvedením vnuceného správce v jeho úřad, zvláštním exekučním návrhem a nedal si je odevzdati k vybrání. Z ustanovení §u 120 ex. ř., dle něhož vnucený správce musí z výtěžků vnucené správy na prvním místě zaplatiti tři leta zadrželé daně a veřejné dávky, tudíž i dávku u h e l n o u z uhlí před 8. listopadem 1924 prodaného, nelze vyvozovati oprávnění vnuceného správce vybrati a zažalovati nedoplatky tržové ceny za uhlí před tím prodané, vždyť vnucený správce musí tříleté daně a dávky zaplatiti i tehdy, když zde nedoplatků tržové ceny za uhlí vůbec nebylo, anebo sice zde byly, ale nevztahovaly se na celou tříletou dobu před zavedením vnuceného správce, neboť povinnost k placení daní a dávek, tři roky zadrželých, není dle §u 120 čís. 1 ex. ř. závislou na jsoucnosti a možnosti vybrání nedoplatků pohledávek za uhlí, vzniklých před zavedením vnuceného správce. Že zde nelze mluvíti o nějakém odporovatelném jednání žalovaných, převzatém na úkor vymáhajících věřitelů, vysvítá z té okolnosti, že smlouva dodávací, na jejímž základě bylo uhlí před 8. listopadem 1924 dlužníkem prodáno a dodáno, byla uzavřena již 12. října 1922 na tři roky, tedy v době, kdy zde nebezpečí vnucené správy vůbec ještě nebylo. Vzhledem k tomu, že dle uvedeného jest správným právní náhled, zastávaný soudem první stolice a nikoliv právní hledisko soudu odvolacího, nebylo potřebí doplňovati řízení zjišťováním okolností, které jen tehdy měly svůj význam, kdyby se bylo ukázalo právní stanovisko soudu odvolacího správným.

Čís. 5940.

§u 19 rozlukového zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., nelze užití na dohody o výživném, sjednané po účinnosti zákona.

Uzavřen-li smír o výživném ve prospěch rozvedené manželky, nebyla platnost jeho dotčena napotomní rozlukou manželství podle §§ 15 a 16 rozl. zák., k níž manželka svolila s výslovnou výhradou svého nároku na výživné, manžel proti výhradě té ničeho nenamítal, aniž si stěžoval do usnesení o rozluce, do něhož byla pojata výhrada o výživném.

Změnitelnost smíru o výši výživného manželky tkví v úmyslu stran, v jejich ohledech na poměry jakož i v tom, zda měly strany změnu uvážit, když ji očekávaly nebo očekávat měly. Otázka zavinění nepřichází tu v úvahu. Pokud nelze vzít zřetel k napotomnímu sňatku rozloučeného manžela.

Bylo-li výživné stanoveno určitým procentem příjmů manželových, může percentuelní snížení výživného zakládati jen takové zmenšení příjmů, jež jest pro manžela citelnější, nežli pro manželku snížení výživného.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1926, Rv I 1929/25.)

Rozsudkem ze dne 11. prosince 1920 bylo manželství stran rozvedeno z viny manželovy a manžel byl uznán povinným platit manželce 200 Kč měsíčně výživného. Soudním smírem ze dne 30. ledna 1923 zavázal se manžel platit své rozvedené manželce místo oněch 200 Kč měsíčně na výživné 15% své mzdy. Usnesením ze dne 12. dubna 1924 bylo manželství stran rozloučeno. V žalobě, o níž tu jde, domáhal se žalobce, by smír ze dne 30. ledna 1923 byl vzhledem k rozluce manželů prohlášen zrušeným a po případě by byla výše výživného snížena na 5% pracovního výdělku vzhledem k tomu, že pracovní výdělek se zmenšil, že se musí starat o svou starou matku a že se znovu oženil. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě potud, že snížil výživné na 10% žalobcova pracovního výdělku. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany a uvedl mimo jiné v důvodech: Proti námitce, že percentuelní stanovení výživného, jež se má plnit, v žádném případě neopravňuje zmenšení příjmů nechat nepovšimnutým, poněvadž toto nevyžaduje poměrného, nýbrž progresivního snížení výživného, jest uvést, že to, co žalobce pro sebe uvádí, stejně musí platit i pro žalovanou a že tedy jen takové zmenšení příjmů by mohlo ospravedlnit snížení výživného, jež pro žalobce jest citelnější, než pro žalovanou přiměřené snížení výživného.

Nejvyšší soud k dovolání žalované žalobu zamítl, dovolání žalobcovu nevyhověl a poukázal je na rozhodnutí o dovolání žalované.

Důvody:

Nižší soudy, pokládající nový sňatek žalobcův za důležitý důvod ku změně dohody o výživném podle §u 19 rozl. zák., snížily výživné pro žalovanou stranu z 15% dočasného výdělku žalobcova na 10%. Žalobce vytýká po právní stránce ohledně důvodu žaloby, že nebylo uznáno, že on po rozluce vůbec k výživě manželky není povinen, že smírem se za-

vázal platiti výživné své »rozvedené« manželce, z čehož prý vyplývá, že se nezavázal platiti manželce »rozloučené«. Dále vytýká, že nebyly vyslechnuty strany o tom, že to bylo též intencí stran při dojednání smíru o výživném. Žalovaná napadá pak odvolací rozsudek proto, že nebyl vzat ohled na to, že manželství bylo rozvedeno před rozlukou výhradně z viny žalobcovy, a že ona proto má zákonný nárok na výživné a po rozluce na dostiučinění, že z toho důvodu jí musí býti nahrazena výživa, o niž rozlukou přišla. Při úpravě výživného po rozluce prý nemá býti vzat ohled na okolnosti, k nimž by nebylo došlo, nebýti rozluky, tedy zejména na nový sňatek žalobcův, protože žalobce rozvod i rozlukou zavinil. Po zákonu ovšem zaniká rozlukou svazek manželský a přestává proto zákonná povinnost manželova vyživovat manželku. Manželka má, je-li bez viny, nárok na plné dostiučinění, které však není totožným s náhradou ušlé výživy, ježto dle okolností i tehdy, když jí výživa ušla, nemusí z rozluky míti škodu. Ale v případě sporném nejedná se o zákonný nárok na výživu nebo dostiučinění, nýbrž o to, zda podle dohody patří žalované straně smluvené výživné i pro případ rozluky a pro případ tvrzené změny poměrů. Proto nerozhoduje zavinění a nejedná se o to, kolik po zákonu žalované na výživném patří. Na případ sporný nelze použiti ustanovení Šu 19 rozl. zák. Tento má na zřeteli toliko dohody sjednané před platností zákona rozlukového, jak plyne ze zprávy důvodové (tisk zasedání nár. shrom. čís. 298 z roku 1919). Nebylo pomýšleno na dohody sjednané po tomto zákoně, o nichž důvodová zpráva výslovně praví, že bude starostí stran, aby pomýšlely na změny rozlukovým zákonem v těchto směrech nastalé. Pokud tedy žalobce opírá nárok na snížení výživného o § 19 rozl. zákona, nebyla by žaloba jeho opodstatněna (srov. nálezy čís. 3787 a 4020 sb. n. s.). Manželům je i pro případ rozluky volno sjednati o výživě a dostiučinění dohodu. Žalobce zastává stanovisko, že se dohodl o výživném 150 Kč měsíčně jen pro případ rozvodu a hájí tento názor zněním smíru. V prvé stolici netvrdil, že to byl úmysl stran a řízení není proto neúplným, že o úmyslu stran nebyl připuštěn důkaz jejich výslechem. Odvolací soud má za to, že ze znění smíru není patrné, že výživné bylo sjednáno jen pro případ rozvodu a ne pro rozlukou. Ze samého znění smíru však platnost smíru i pro rozlukou nelze vyvoditi, protože právě tomu brání slůvko »rozvedené manželce«. Ale přes to je výklad odvolacím soudem zastáváný správný proto, že mu svědčí okolnosti, za nichž smír byl sjednán a za nichž došlo k rozluce a rozvodu, takže smír dle zásady Šu 914 obč. zák. podle účele dohody a podle slušnosti nelze jinak vyložiti. Manželství bylo rozvedeno právoplatným rozsudkem ze dne 11. prosince 1920 výhradně z viny žalobcovy a byl žalobce odsouzen platiti své manželce výživné 200 Kč měsíčně. Dle spisů o rozluce žije žalobce od ledna 1923 se svou nynější manželkou a zamýšlel se s ní oženiti, jak sám přiznal. Proto i při dohodě o snížení výživného, sjednané při ústním jednání ze dne 30. ledna 1923, musil s touto okolností počítati. Dle spisů o rozluce žalovaná s rozlukou, o kterou sice žalobce nežádal dle Šu 17 rozl. zák. na základě provedeného rozvodu, nýbrž dle §§ 15 a 16 rozl. zákona z důvodu nepřekonatelného odporu bez ohledu na rozvodový rozsudek a jeho vinu v něm stanovenou, souhlasila jen s výslov-

nou výhradou svého nároku na výživné. Proto si zachovala smírem ujednaný plat jako ekvivalent náhrady dle §u 1266 obč. zák. Žalobce proti výhradě té ničeho nenamítal a proti usnesení o rozluce ze dne 12. dubna 1924, do něhož pojata byla výhrada o výživném, si nestěžoval; nutno tedy míti za to, že s výhradou tou souhlasil. Z toho plyne, že dohoda o placení výživného 150 Kč vztahovala se i na případ rozluky. Další otázkou je, zda byla sjednána dohoda jako změnitelná, a z jakých důvodů ji lze změnit. Pravidelně ovšem se sjednávají dohody o výši výživného vzhledem k poměrům, podle nichž se výše určuje, takže při podstatné změně jest úmluva ohledně výše změnitelná. Rozhoduje tu úmysl stran (zásada §u 914 obč. zák.) a zda strany se změnou poměrů počítaly nebo slušně počítati měly (zásada §u 1389 obč. zák.). Změnitelnost dohody o výši výživného tkví tedy v úmyslu stran, v jejich ohledech na poměry, ale i na tom, zda měly strany změnu uvážiti, když ji očekávaly nebo očekávati měly, takže bylo by lze míti za to, že by výši nebyly tak sjednaly, kdyby se změnou byly počítaly. Při tom však nepadá na váhu otázka zavinění, poněvadž strany ji dohodou z úvahy již vyloučily. Žalovaná právem vytýká, že odvolací soud neměl vzíti zřetel na to, že se žalobce znova oženil. Již v době sjednání smíru od ledna 1923 se svou nynější manželkou společně žil, počítal s novým sňatkem, takže se pozdějším sňatkem nezměnily poměry v jeho neprospěch a nebylo by slušno vzíti zřetel na onen sňatek, když žalobce s ním již počítal a počítati měl. Proto nelze sňatek ten považovati za důvod ke změně o výši výživného. Ovšem dle uvedeného nelze přisvědčiti žalované, že na všechny okolnosti nastalé následkem rozluky, které by bez ní byly nenastaly, zřetel vzíti nelze. Z hořejších důvodů netřeba se zabývati vývody dovolání žalobcova, že na jeho nový sňatek nebyl vzat dostatečný ohled při snížení výživného. Není také opodstatněna výtka žalobcova, že odvolací soud nevezal dostatečného zřetele na to, oč se příjmy jeho zmenšily, ježto prý jeho mohoucnost platební zmenšuje se v poměru k ubývání příjmů progresivněji a značněji. Ale v tom směru lze poukázati na správné důvody odvolacího rozsudku, dovoláním nevyvrácené a na to, že dle smíru strany, určivše výživné percentem výdělku manželova, již počítaly s možností změny a ji tedy již předem upravily. Tedy pouhé zmenšení příjmu, s nímž počítáno, nemůže odůvodniti nárok na novou úpravu, netvrdí-li se, že snížení bylo neočekávané, že se s ním počítati nemohlo.

Čís. 5941.

Čistě náhradní nárok podle §u 1328 obč. zák. nespadá do výlučné příslušnosti okresního soudu podle §u 49 čís. 2 j. n.

»Lstivým« jest svedení, neměl-li muž vážného úmyslu pojeti svedenou za manželku.

Podle §u 46 obč. zák. nelze žádati náhradu ušlého zisku, ovšem ale podle §u 1328 obč. zák.

V prohlášení otce svedené ženy, že svůdce si ji musí vzíti i bez věna, nelze spatřovati důležitý důvod pro nesplnění přípovědi manželství.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1925, Rv I 2011/25.)